

Το περιοδικό antifa εκδίδεται κάθε δύο μήνες και ασχολείται με το ρατσισμό και το φασισμό στην Ελλάδα και διεθνώς.

Την αποκλειστική ευθύνη του περιοδικού την έχει η συντακτική του ομάδα (η οποία συμμετέχει ως τέτοια στις εκδόσεις antifa scripta).

Αυτό σημαίνει πως για ό,τι γράφεται ή παραλείπεται να γραφτεί αποκλειστικά υπεύθυνη είναι αυτή και μόνο αυτή.

Πέρα από την ανάλυση και την αντιπληροφόρηση το περιοδικό antifa υποστηρίζει ενεργά το αντιφασιστικό κίνημα. Έτσι η συντακτική του ομάδα συμμετέχει στην αντιφασιστική συνέλευση autonome antifa.

Αν με κάποιο τρόπο αυτά που διαβάζετε εδώ σας φαίνονται ενδιαφέροντα, η ηλεκτρονική μας θυρίδα σας περιμένει: antifascripta@yahoo.com

ΜΙΑ ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΔΙΑΔΗΛΩΣΗ ..... ΜΕ ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΗ ΜΝΗΜΗ

Μας πήρε ολάκερο τον Απρίλη, αλλά στις 4 του Μάη, η συνέλευση Athens Antifa διοργάνωσε μια διαδήλωση. Η αφίσα έγραφε: «ενάντια στο φασισμό των χρόνων της καραντίνας και των χρόνων που έρχονται». Με αφορμή αυτή τη διαδήλωση, θυμηθήκαμε ορισμένα πράγματα για τις αυτόνομες διαδηλώσεις που μας φαίνονται χρήσιμα. Κι αφού μας φαίνονται χρήσιμα, σκοπεύουμε να τα μοιραστούμε μαζί σας.

Νοέμβρης 1999.

Η διαδήλωση «ίδια είναι τα αφεντικά – εθνικά πλανητικά» έγινε στις 9 Νοέμβρη του 1999. Εναντιωνόταν στην επίσκεψη του προέδρου των ΗΠΑ στην Ελλάδα. Δεν ήταν η πρώτη προσπάθεια διοργάνωσης μιας αυτόνομης διαδήλωσης – ούτε κατά διάνοια. Ήταν όμως η αυτόνομη διαδήλωση που μας έμαθε τα περισσότερα σχετικά με το ζήτημα της αυτοοργάνωσης.

Και όταν λέμε «μας έμαθε», εννοούμε τον δύσκολο τρόπο με τον οποίο οι αυτόνομοι μάθαιναν καινούρια πράγματα τω καιρώ εκείνω. Η διαδήλωση οργανώθηκε με «συνεργασία». Η συνεργασία περιελάμβανε, από τη μια κάποιες αναρχικές ομάδες, και από την άλλη την αυτόνομη συνέλευση που αργότερα θα γινόταν γνωστή ως «Μητροπολιτικά Συμβούλια». Οι αναρχικές ομάδες δεν ξέραμε τι διδάγματα αποκόμισαν. Η αυτόνομη συνέλευση που αργότερα θα γινόταν γνωστή ως «Μητροπολιτικά Συμβούλια», πάντως, το πήρε άσχημα. Αντί να οδηγήσει σε επόμενα βήματα, η διαδήλωση του 1999 οδήγησε σε οδυνηρές συζητήσεις, μακρόχρονη εσωστρέφεια και τελικά σε

αποχωρήσεις. Οι αυτόνομοι δεν διαδήλωσαν ξανά για δύο χρόνια. Η εξωτερική πολιτική του ελληνικού κράτους παρέμεινε ανεξερεύνητη για ακόμη περισσότερα.¹

Μάθαμε διάφορα με αυτό τον δύσκολο τρόπο. Το βασικότερο ήταν το εξής: οι καλύτερες ιδέες και οι καλύτερες προθέσεις αποδεικνύονται μπουρμπουλήθρες όταν απουσιάζουν οι κατάλληλοι τρόποι οργάνωσης. Οι τρόποι οργάνωσης πρέπει να μπορούν να παράξουν συλλογικές απόψεις αντί για ατομικά διανοητικά επιτεύγματα. Οι τρόποι οργάνωσης πρέπει να μπορούν να διασφαλίζουν την ύπαρξη μίας συλλογικής μνήμης – μάλιστα οι τρόποι οργάνωσης και η συλλογική μνήμη είναι ένα και το αυτό.

Οι τρόποι οργάνωσης και η συλλογική μνήμη είναι ένα και το αυτό. Μάλλον θα πρέπει να το εξηγήσουμε αυτό, ε;

Σεπτέμβρης 2006.

Εντάξει· αφού επιμένετε.

Πέντε χρόνια μετά, στις 4 Σεπτέμβρη του 2004, ένας ποδοσφαιρικός αγώνας Ελλάδας - Αλβανίας κατέληξε σε ένα πανελλήνιο πογκρόμ ενάντια στους Αλβανούς μετανάστες. Γιατί η εθνική Ελλάδα έχασε και γιατί οι Αλβανοί τόλμησαν να πανηγυρίσουν. Το πογκρόμ γέμισε τα νοσοκομεία της χώρας με τουλάχιστον έναν (αποδεδειγμένο) νεκρό και εκατοντάδες τραυματίες. Το πράγμα ήταν χοντρό, οπότε άμεσα οι αρμόδιοι αριστεροί επιδόθηκαν στο γνώριμο έργο της λήθης. Για την ακρίβεια, το σύνθημα «οι Έλληνες δεν είναι ρατσιστές», που κοσμούσε τα πανό των σχετικών διαδηλώ-

ANTI FA SPEAKING KING

σεων, είναι η θρασύτερη εφαρμογή λήθης μέσω κινήματος που γνωρίζουμε: οι Έλληνες πρώτα έδειραν πανελληνίως και μετά διαδήλωσαν στα μούτρα των δαρμένων με πανό που έγραφε «εμείς δεν κάνουμε τέτοια πράγματα». Τόσο υποκριτικό, τόσο κυνικό, τόσο κρατικά χρήσιμο!

Οι πρώτες antifa ομάδες της χώρας δημιουργήθηκαν αμέσως έπειτα από εκείνο το πογκρόμ, τον Νοέμβρη του 2004. Η διαδήλωση «Ποτέ ξανά 4η Σεπτεμβρή» διοργανώθηκε δύο χρόνια αργότερα, στις 30 Σεπτεμβρή του 2006. Ήταν η πρώτη διαδήλωση των antifa ομάδων. Θέμα της διαδήλωσης ήταν το πογκρόμ που είχε γίνει δύο χρόνια πριν. Ή καλύτερα η έκκληση να μην το ξεχάσουμε. Και δεν το ξεχάσαμε. Αντίθετα, κάθε χρόνο που περνάει, θυμόμαστε καλύτερα το πογκρόμ της 4ης Σεπτεμβρή του 2004. Και κοίτα να δεις που, με έναν παράξενο τρόπο, θυμόμαστε τόσο καλύτερα, όσο η μνήμη μας αλλάζει.

Για παράδειγμα, σήμερα θυμόμαστε καλύτερα τον ρατσισμό και την κρατική του οργάνωση. Το 2004, νομίζαμε ότι αίτιο του πογκρόμ ήταν απλά η σκοτοψυχία των Ελλήνων ρατσιστών. Τα επόμενα χρόνια μάς δίδαξαν ότι δίχως την υποστήριξη της ελληνικής αστυνομίας, οι «ρατσιστές» από μόνοι τους κάθονται στ' αυγά τους. Ότι τα «πογκρόμ» είναι πάντα κρατικά οργανωμένα. Αυτό το δίδαγμα χρησίμεψε αργότερα, στο πογκρόμ του Αγίου Παντελεήμονα.

Θυμόμαστε καλύτερα τον ρόλο της αριστεράς. Το 2004 νομίζαμε ότι η «αριστερά» είναι κάποιου είδους... πλάνη. Τα επόμενα χρόνια μάς έμαθαν ότι η «αριστερά» είναι οργανωμένο κομμάτι του ελληνικού κράτους. Το σλόγκαν «οι Έλληνες δεν είναι ρατσιστές», δεν προέκυψε κατά λάθος. Αντίθετα, ήταν μελετημένο και κρατικά ωφέλιμο. Αυτό το δίδαγμα ενισχύθηκε στα χρόνια που ακολούθησαν. Σήμερα χρησιμεύει τουλάχιστον μια φορά το χρόνο.

Τέλος, και μάλλον το σημαντικότερο, θυμόμαστε καλύτερα τη σχέση μεταξύ ιστορικής συγκυρίας, αστυνομικής καταστολής και καπιταλιστικής οργάνωσης της εργασίας. Το 2004, νομίζαμε ότι το ελληνικό κράτος βρισκόταν σε περίοδο διαρκούς ανάπτυξης και διοργάνωσης Ολυμπιακών αγώνων. Τα επόμενα χρόνια μάς έμαθαν ότι το ελληνικό κράτος βρισκόταν σε αναμονή της καπιταλιστικής κρίσης και ότι τα ολυμπιακά έργα ήταν η τελευταία αναβολή της κρίσης μέσω κρατικής επιχορήγησης των τσιμεντοκατασκευών. Με άλλα λόγια, το πογκρόμ του 2004 είχε ταξική και πειθαρχική λειτουργία. Το

ελληνικό κράτος και οι ρουφιάνοι του δεν χτυπούσαν απλά «Αλβανούς» -το μεγάλο διακύβευμα ήταν η μαζική πειθάρχηση των εργατών που είχαν κατασκευάσει τα ολυμπιακά έργα και τώρα θα έμεναν άνεργοι- άρα θα υπάγονταν σε στρατιωτική μεταχείριση. Αυτό το δίδαγμα μάς βοήθησε να καταλάβουμε τις κρατικές πολιτικές που εκδηλώθηκαν από το 2010 και μετά, με αποκορύφωμα τα χρόνια της καραντίνας.

Τέτοια είναι η συλλογική μας μνήμη. Τόσο χρήσιμη είναι - και τόσο ελλειπτική. Είναι μνήμη που διαμορφώθηκε από το 2004 και για τα επόμενα είκοσι χρόνια ύπαρξης των antifa ομάδων και συνελεύσεων. Υπάρχει σήμερα, ως πολιτικά συμπεράσματα, ως καταγεγραμμένη γνώση, ακόμη και ως οργανωτικοί αυτοματισμοί είκοσι χρόνων. Και θα συνεχίσει να υπάρχει κατ' αυτόν τον τρόπο, ακόμη και όταν καμιά από εμάς δεν θα θυμάται τι ακριβώς έγινε την 4η του Σεπτεμβρή του 2004.

Μα τι λέμε; Ήδη κανείς από εμάς δεν θυμάται. Δεκαέξι χρόνια μετά το πογκρόμ, τον Φλεβάρη του 2020, το ελληνικό κράτος αποφάσισε να μας κλείσει μέσα λόγω ιού. Κανείς και καμιά από εμάς δεν θυμήθηκε ότι η βαθιά χαυλοψία απέναντι στους κρατικούς σχεδιασμούς, η σιχαμάρα για την αριστερά, η σχεδόν αυτόματη κατανόηση της καραντίνας ως ταξικού πολέμου, όλα τους είχαν τις ρίζες τους στη μνήμη του πογκρόμ του 2004. Δεν χρειάστηκε άλλωστε. Τα συμπεράσματα ήταν ήδη καλά ριζωμένα στο συλλογικό νου - είχαν προσαρμοστεί στα όσα ακολούθησαν- και έκαναν τη δουλειά τους.

Αυτή η μνήμη που είναι ίδια για όλες και όλους, που ξεχνάει εύκολα τα «γεγονότα», αλλά θυμάται καθαρά τα συλλογικά συμπεράσματα, που αποδεικνύεται σωτήρια ακόμη και με ασυνείδητο τρόπο, υπάρχει γιατί υπάρχουν οι οργανωτικές δομές που την παράγουν και τη διατηρούν. Γιατί σήμερα, είκοσι χρόνια μετά, υπάρχουν οι antifa ομάδες - η άμεση συνέχεια των ομάδων που ξεκίνησαν να τη δημιουργούν το 2004.²

Οπότε σας εξηγήσαμε τι σημαίνει «οι τρόποι οργάνωσης και η συλλογική μνήμη είναι ένα και το αυτό». Όσο για την αυτόνομη διαδήλωση «Ποτέ ξανά 4η Σεπτεμβρή», αυτή, όπως είπαμε, έγινε τον Σεπτέμβρη του 2006. Την ίδια χρονιά, ένα μεγαλειώδες κίνημα συντάραξε τα ελληνικά πανεπιστήμια. Νομίζουμε πως ήταν το «κίνημα για το άρθρο 16». Αλλά δεν θυμόμαστε καθόλου καλά - και δεν καταδεχόμαστε ούτε να γκουγκλάρουμε. Λογικό κι αυτό. Γιατί όπως μόλις εξηγήσαμε, η οργανωτική παρά-

δοση που έχει καταλήξει στη συνέλευση Athens Antifa, εξαρχής χαρακτηριζόταν από επιλεκτική μνήμη. Αυτή η επιλεκτική μνήμη συνοψίστηκε στο τέλος της προκήρυξης της 4ης Μάη του 2023:

Ό,τι ξέρουμε από κράτος είναι αστυνομία.

Ό,τι ξέρουμε από αφεντικά είναι εκμετάλλευση.

Ό,τι ξέρουμε από αριστερά είναι μάσκες και καραντίνες.

Ό,τι ξέρουμε από έθνος είναι οι χίλιες γλώσσες μας και το πολύχρωμο πετσί μας.

Μνήμη επιλεκτική. Και ενίοτε θεαματικά χρήσιμη.

Ελπίζουμε η διαδήλωση της 4ης του Μάη να έβαλε ακόμη ένα λιθαράκι.

Νοέμβρης 1999.

1. Αφηγούμαστε τι έγινε στο «...και μας λέγατε φρικιά! Ιστορία και σημασία της διαδήλωσης "Ίδια είναι τα αφεντικά - εθνικά πλανητικά"», *Antifa* #54, 12/2016.

2. Εξίσου βέβαιο είναι και το αντίστροφο: Αντιμετωπίσατε πολιτικά και οργανωτικά προβλήματα με την καραντίνα; Βάλατε μάσκες; Κάνατε συνελεύσεις με τηλεδιοίκηση; Ζητήσατε κι άλλες ΜΕΘ; Δυσκολευτήκατε να εξηγήσετε τα τεκταινόμενα με τους όρους της ταξικής ιστορίας; Αυτό που σας έλειψε δεν ήταν η αναλυτική δεινότητα - ήταν η συλλογική μνήμη του πογκρόμ του 2004. Μπορείτε μάλιστα να βελτιωθείτε θεαματικά, απλά αναζητώντας πως διάβολο πάθατε τέτοιο πράγμα.